

VERSLAG
VAN DE
DIALECTEN - COMMISSIE
DER
KONINKLIJKE AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN
TE AMSTERDAM
OVER 1930

De Dialectencommissie der Koninklijke Akademie van Wetenschappen, welke in 1926 is ingesteld, heeft eerst in 1930 een aanvang kunnen maken met haar werkzaamheden in eigenlijken zin. De in de gewone vergadering der Afdeeling Letterkunde der Akademie van 11 October 1926 ingestelde Commissie voor een praeadvies omtrent de centralisatie van het Nederlandsche dialectonderzoek, bestaande uit de heeren prof. dr. J. H. Kern, voorzitter, prof. dr. H. T. Colenbrander, prof. dr. J. van Ginneken, prof. dr. C. G. N. de Voofs en prof. dr. N. van Wijk, besloot in haar vergadering van 14 Februari 1927, aan te bevelen de stichting van een instituut voor dialectonderzoek, dat gevestigd zou worden in het Trippenhuis, en waarvoor de Koninklijke Akademie een Raad van Toezicht zou benoemen. De kosten werden geraamd op f10,000 's jaars, voorloopig, waarvoor aan de Regeering een subsidie tot dat bedrag zou worden gevraagd.

Toen het bestuur van de Akademie zich met een verzoek in dien geest tot den Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen wendde, bleek deze wel geneigd om de zaak te bevorderen, maar Z.Exc. wenschte eerst onderzocht te zien, of de benodigde gelden niet gedeeltelijk van andere lichamen te verkrijgen waren, zoodat het Rijk alleen aanvullend behoefde op te treden.

De Commissie wendde zich daarop tot de besturen van provinciën, gemeenten en wetenschappelijke genootschappen, en vervolgens, toen de uitslag van deze poging aanvankelijk weinig bevredigend bleek, op verzoek van den Minister ook tot particulieren. Een en ander had tot gevolg, dat de volgende subsidies werden toegezegd: Koninklijke Akademie van Wetenschappen

f 500 'sjaars (gedurende minstens 5 jaar), Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde f 100 'sjaars (gedurende 5 jaar), Provincie Groningen f 100 'sjaars (gedurende 5 jaar), Provincie Friesland f 100 voor eens, Provincie Overijssel f 100 'sjaars, Provincie Zuid-Holland f 100 'sjaars, Gemeente Amsterdam f 50 'sjaars, Gemeente Rotterdam f 50 'sjaars, Gemeente Enschedé f 50 voor eens, Gemeente Venlo f 50 voor eens. Enkele subsidianten stelden hun steun afhankelijk van subsidieering van Rijkswege. Aan deze voorwaarde werd voldaan, toen op de Rijksbegrooting voor 1930 een bedrag van f 2500 'sjaars en f 2500 voor eens werd uitgetrokken ten behoeve van het door de Commissie in te stellen Centraal Bureau voor Nederlandsche en Friesche dialecten. Na goedkeuring van deze subsidie door de Eerste en Tweede Kamer kon de Commissie, welke inmiddels was uitgebreid met prof. dr. J. Schrijnen, overgaan tot een plan voor de inrichting van dit bureau en zijn werkwijze. Zij benoemde daartoe, in haar vergadering van 31 Mei 1930, den heer P. J. Meertens tot secretaris der Commissie. Dr. M. Schönfeld, in 1930 tot lid der Akademie benoemd, trad eveneens tot haar toe. Dr. H. J. E. Endepols werd door de Streektalencommissie van het Algemeen Nederlandsch Verbond tot haar vertegenwoordiger aangewezen, terwijl in September 1930 wijlen prof. dr. H. Zwaardemaker¹⁾, mej. dr. L. Kaiser en dr. S. Hoogerwerf, en in October de heer P. Sipma tot de Commissie toetraden, zoodat deze thans bestaat uit de navolgende leden: prof. dr. J. H. Kern, voorzitter, prof. dr. H. T. Colenbrander, prof. dr. J. van Ginneken, prof. dr. N. van Wijk, prof. dr. C. G. N. de Vooys, prof. dr. J. Schrijnen, dr. M. Schönfeld, mej. dr. L. Kaiser, penningmeesteresse, dr. S. Hoogerwerf, dr. H. J. E. Endepols, P. Sipma, P. J. Meertens, secretaris.

De secretaris, die met ingang van 1 Juli 1930 in functie trad, trof enkele voorbereidingen voor de inrichting van het bureau.

¹⁾ Prof. Zwaardemaker heeft echter, door zijn spoedig gevolgd overlijden, niet meer aan de vergaderingen kunnen deelnemen.

In September richtte de Commissie zich met een circulaire tot de Nederlandsche pers en tot een aantal personen, van wie zij belangstelling in haar streven kon verwachten. Het resultaat waren vele bewijzen van instemming en aanbiedingen van hulp, waardoor een kern van medewerkers is ontstaan, met wier hulp het bureau binnenkort zijn werkzaamheden hoopt aan te vangen. Ter voorbereiding van zijn taak bezocht de secretaris de dialectcentrales van Gent, Leuven, Bonn, Marburg, Giessen en Hamburg. Als resultaat van deze reis, waarvoor de Regeering een bedrag beschikbaar stelde, en de met verscheidene Belgische en Duitsche dialectologen gevoerde besprekingen, legde hij aan de Commissie een werkplan voor, waarover deze binnenkort haar oordeel zal uitspreken. Inmiddels is de inrichting van het bureau en van een bibliotheek, alsmede de briefwisseling met verscheidene Nederlandsche en buitenlandsche dialectbeoefenaars voortgezet.

*Namens de Dialectencommissie der
Koninklijke Akademie van Wetenschappen:*

J. H. KERN, *voorzitter.*

P. J. MEERTENS, *secretaris.*